

ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ. НАРОДНООБРЯДОВИЙ КОМПЛЕКС

Кредити та кількість годин: 4 ECTS; години: 20 год. лекційних, 24 год. семінарських та 76 год. самостійна робота; залік
Заочне: 4 ECTS; години: 4 год. лекційних, 8 год. семінарських та 108 год. самостійна робота; залік

I. Опис модулю навчальної дисципліни

Предметом модулю нормативної навчальної дисципліни є календарна та родинна обрядовість українців, їх символіка, що безпосередньо пов'язані з укладом життя етносу, його глибинною культурою, побутом. Навчальна дисципліна «Традиційна культура українців: народно-обрядовий комплекс» є вибірковою дисципліною, призначеною для студентів I-го курсу гуманітарного факультету спеціальності «Культурологія» денної форми навчання.

II. Мета та завдання модулю навчальної дисципліни

Метою курсу є розкриття основних понять, процесів виникнення, розвитку і трансформації у хронологічному та семантичному розумінні, символіки календарних та родинних обрядів українців, формування стійкої системи знань про теоретичні та практичні аспекти вивчення і побутування народнообрядової культури етносу. Прослуховування курсу буде сприяти розвитку у студентів навичок роботи з фольклорно-етнографічним матеріалом, вміння орієнтуватися в літературі із курсу, створить уявлення про традиційну святково-обрядову культуру народу.

Завдання навчальної дисципліни – розвинути та набути такі фахові та загальні компетентності як:

ЗК 1. Здатність до критичного та абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК 5. Здатність до аналізу, пошуку й систематизації інформації з різноманітних джерел.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати культурні, духовно-моральні та академічні цінності українського суспільства.

ФК 2. Уміння визначати загальні закономірності історико-культурного поступу світової та української культури.

ФК 4. Здатність до використання сучасних інформаційних технологій.

ФК 5. Здатність виокремлювати основні аспекти традиційної культури українців з метою збереження та відтворення культурної пам'яті.

III. Результати навчання

ПРН згідно з ОПП	Результати навчання за навчальною дисципліною
ПРН2.	Розуміти закономірності історичного поступу світової та української культури, виявляти специфіку феноменів культури зважаючи на унікальні особливості кожного етапу: - знати теоретичні аспекти дослідження народної культури, бібліографію до курсу;

	- розуміти особливості поділу народно обрядової культури на календарну та родинну; - усвідомлювати періодизацію та семантику обрядів календарного циклу; - розуміти календарну обрядовість як основу побутового укладу та життя етносу; - дешифрувати сакральну символіку календарних хліборобських обрядів.
ПРН5.	Знати та застосовувати загальні та спеціальні методи культурології для аналізу соціокультурних процесів, виявлення матеріальної та духовної цінності об'єктів культурної спадщини: - знати основні етапи родинної обрядовості українців; - усвідомлювати зв'язок родинної обрядовості із календарною; - дешифрувати сакральну символіку родинних обрядів українців; - розуміти чинники, які впливають на збереження народної культури; - усвідомлювати особливості трансформації народної обрядовості у сучасний період; - визначати особливості застосування знань із курсу у практичній діяльності та повсякденному житті.
ПРН6.	Знати основні аспекти традиційної культури українців із метою збереження та відтворення культурної пам'яті. - орієнтуватися в теоретично-практичних засадах вивчення та використання традиційного обрядового комплексу українського народу; - аналізувати головні аспекти виникнення і трансформації народнообрядової культури українського етносу; - визначати та аналізувати проблеми й перспективи побутування й дослідження календарної й родинної обрядовості українців, їх символіки.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1	Вступ. Предмет, мета і завдання курсу. Витоки народно-обрядової культури українців. Обряд і ритуал
2	Хліборобські календарні обряди зими
3	Весняні календарні свята й обряди
4	Цикл літніх та осінніх календарних обрядів
5	Обряди, пов'язані з народженням дитини
6	Українське весілля: генеалогія та семантика обряду
7	Поховальні та поминальні обряди на Україні
8	Рослинна символіка в народно-обрядовій традиції
9	Тваринна символіка в народно-обрядовій культурі
10	Символіка хліба в українській обрядовості
11	Символіка культу предків в українській обрядовості

